

Burduja: Am lansat în consultare un proiect de lege ce vizează finalizarea accelerată a marilor investiții hidroenergetice, începute de zeci de ani

Ministerul Energiei a lansat în dezbatere publică un proiect de lege care vizează finalizarea accelerată a marilor investiții hidroenergetice începute de zeci de ani și blocate, a anunțat vineri, ministrul de resort, Sebastian Burduja.

Potrivit acestuia, proiectul de lege introduce un regim juridic special, aplicabil exclusiv acelor investiții hidroenergetice care pot fi declarate de securitate națională, prin hotărâre a Guvernului și cu avizul CSAT.

"Am lansat în consultare publică un proiect de lege cu miza strategică: finalizarea accelerată a marilor investiții hidroenergetice începute de zeci de ani și blocate din motive birocratice, lipsa de interes sau chiar rea-credință. Este vorba despre securitatea națională, despre capacitatea României de a produce energie curată, ieftină și flexibilă, despre protecția populației în fața crizelor și despre o datorie față de generațiile viitoare. Despre "da, putem", despre "da, România poate." Hidroenergia este astăzi o sursă verde, capabilă să asigure producția de energie în bandă. Într-un context european și regional în care riscurile la adresa securității energetice s-au intensificat, România nu-și mai permite să piardă timp", a scris ministrul pe pagina sa de Facebook,

El a subliniat că proiecte precum Rastolita, Jiu-Livezeni-Bumbesti, Olt-Cornetu-Avrig sau Cerna-Belareca sunt realizate în proporție de 70-98%, dar nu pot fi puse în funcțiune din cauza unei birocratii care s-a suprapus, "în mod toxic, peste interesul public".

"Ne confruntăm cu avize care se blochează între instituții, cu lipsa unor proceduri clare pentru scoaterea terenurilor din fondul forestier sau agricol, cu contestații în instanță care pot bloca ani de muncă - de multe ori, fără nicio justificare reală. Proiectul de lege pe care îl propunem introduce un regim juridic special, aplicabil exclusiv acelor investiții hidroenergetice care pot fi declarate de securitate națională, prin hotărâre a Guvernului și cu avizul CSAT. Folosim în premieră instrumentele prevăzute de Constituție și legislația europeană pentru a ne apăra interesul național. Legislația va permite scoaterea rapidă a terenurilor necesare din fondul forestier sau agricol, proceduri accelerate pentru avize și autorizații, eliminarea barierelor administrative care au blocat progresul, respectând în același timp principiile echității și despăgubirii juste pentru toți proprietarii afectați", a explicat Sebastian Burduja.

Acesta a semnalat că hidrocentralele sunt și instrumente de protecție civilă, deoarece reduc riscul de inundații, asigură apă pentru irigații și alimentarea cetățenilor, stabilizează ecosisteme și combat efectele schimbărilor climatice.

"A bloca asemenea proiecte înseamnă a tolera vulnerabilități majore, a nu avea securitate energetică și, prin extensie, securitate națională. Astăzi valorificăm mai puțin de jumătate din potențialul nostru hidroenergetic. Este inacceptabil. Țări cu un potențial natural mai redus au făcut pași mai mari ca noi în această direcție. Avem datoria să acționăm. Aceasta lege nu este despre derogări, ci despre responsabilitate. Invit toate instituțiile, organizațiile și cetățenii interesați să analizeze proiectul și să vină cu propuneri", a punctat ministrul Energiei.

Actul normativ lansat în dezbatere publică reglementează măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de securitate națională în domeniul hidroenergiei și propune instituirea unui regim juridic special aplicabil proiectelor hidroenergetice de importanță strategică, în scopul depășirii blocajelor care afectează în prezent realizarea acestora. În esență, schimbarea principală constă în recunoașterea formală a acestor investiții ca "proiecte de securitate națională" și asigurarea, pe această bază, a unor proceduri accelerate și derogatorii față de

regimul obisnuit.

"Proiectul de lege stabileste mecanisme clare de "selectie si declarare a obiectivelor hidroenergetice strategice" care vor fi identificate si declarate ca atare prin hotarâre a Guvernului, cu avizul conform al Consiliului Suprem de Aparare a Țării (CSAT), în concordanta cu criteriile de importanta pentru securitatea energetica (capacitate instalata semnificativa, rol în stabilitatea SEN, contributie la atingerea tintelor nationale de energie regenerabila etc.). Acest pas va conferi proiectelor desemnate un statut special, ce atrage dupa sine aplicarea setului de masuri facilitatoare prevazute de lege", se mentioneaza în expunerea de motive.

În concret, proiectul de lege introduce o serie de masuri derogatorii si proceduri simplificate menite sa accelereze implementarea acestor obiective strategice, respectiv: derogari în regimul terenurilor si al mediului; accelerarea si simplificarea procedurilor de expropriere; proceduri accelerate de avizare si autorizare; clarificarea statutului juridic si regimul de securitate al proiectelor; aplicarea legii si la proiectele în curs.

"Prin ansamblul acestor schimbari propuse, proiectul de lege va crea o infrastruktura legislativa integrata si eficienta pentru implementarea marilor proiecte hidroenergetice. Se trece de la un proces greoi si fragmentat la un cadru unitar, cu termene si responsabilitati clare, asigurându-se coordonarea interinstitutionala sub imperativul securitatii nationale. Rezultatul scontat este accelerarea semnificativa a ritmului de realizare a acestor investitii: practic, proiectele de hidroenergie strategica vor fi finalizate în termenul optimizat (de ordinul a 1-3 ani pentru restul de lucrari, fata de incertitudinea actuala), contribuind rapid la cresterea capacitatii de productie de energie a tarii. În plus, se elimina riscul ca investitii publice mari deja efectuate (sute de milioane de euro cheltuite în deceniile trecute pe santierele hidroenergetice) sa ramâna blocate si nefolosite - legea asigurând valorificarea acestor investitii latent productive", se mai arata în expunerea de motive.

Nu în ultimul rând, proiectul propune corelarea tuturor acestor masuri cu obligatiile ce decurg din legislatia europeana si nationala în vigoare, pentru a garanta o implementare legala si sustenabila (aspecte detaliate în sectiunile urmatoare privind impactul si conformitatea).

"Schimbarea de paradigma adusa de aceasta lege este tratarea marilor amenajari hidroenergetice nu doar ca simple proiecte de dezvoltare energetica, ci ca elemente de infrastruktura critica nationala, indispensabile securitatii statului - similar cu proiectele de aparare sau de importanta strategica - care necesita un regim juridic special, ferm si previzibil", precizeaza sursa citata.